

Dyddiad: 26 Medi 2012
Ein cyf: HVT/1726/hcj
Tudalen: 1 o 10

24 Cathedral Road / Heol y Gadeirlan
Cardiff / Caerdydd
CF11 9LJ
Tel / Ffôn: 029 20 320502
Fax / Ffacs: 029 20 320600
Email / Epost: wales@wao.gov.uk
www.wao.gov.uk

Mr Darren Millar AC
Cadeirydd y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd CF99 1NA

Annwyl Darren

ADRODDIAD BLYNYDDOL A CHYFRIFON 2011-12 YR ARCHWILYDD CYFFREDINOL

Cyflwynais fy Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon ar gyfer 2011-12 gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru ar 27 Gorffennaf 2012.

Yn dilyn trafodaethau rhwng ein swyddfeydd ynglŷn â'r rhain, nodaf isod wybodaeth bellach y gobeithiaf y bydd yn ddefnyddiol i'r Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus wrth ystyried y dogfennau hyn.

Yn benodol, rhoddaf wybodaeth bellach am yr elfennau canlynol yr adroddwyd arnynt yn fy Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon:

- Alldro Ariannol 2011-12;
- Datganiad Llywodraethu Blynyddol;
- Nodyn 15: Darpariaeth ar gyfer CThEM (£2,605,000);
- Rheoli arian parod.

Gobeithiaf y bydd y wybodaeth hon yn ddefnyddiol ac edrychaf ymlaen at drafod fy Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon gyda'r Pwyllgor ar 2 Hydref 2012.

Dyddiad: 26 Medi 2012
Ein cyf: HVT/1726/hcj
Tudalen: 2 o 10

Canlyniad Ariannol 2011-12

Mae'r Adolygiad Ariannol yn fy Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon (a ategir gan Nodyn 2 i'r cyfrifon) yn rhoi dadansoddiad manwl o'm hincwm a'm gwariant yn 2011-12. Cyfanswm yr incwm a'r adnoddau oedd £24,341,000 (£24,481,000 yn 2010-11) a chyfanswm y gwariant oedd £23,693,000 (£22,471,000 yn 2010-11). Arweiniodd hyn at warged o £648,000 (£2,010,000 yn 2010-11) a gynhyrchwyd yn ystod y flwyddyn cyn yr ad-daliad arian parod o £1,945,000.

Yn fy sylwebaeth ar y cyfrifon, nodaf fod nifer o ffactorau wedi ein galluogi i gynhyrchu gwarged o'r fath yn 2011-12, gan gynnwys:

- cynnydd o £1.4 miliwn o ran ffrydiau incwm;
- lleihad o £1.0 miliwn yn y gwariant gweithredu blynyddol arferol.

Roeddwn o'r farn y byddai'n ddefnyddiol i'r Pwyllgor pe bawn yn rhoi gwybodaeth bellach am bob un o'r ffactorau hyn.

Incwm ychwanegol (£1.4 miliwn)

Roedd yr incwm ychwanegol a ddatgelwyd yn y cyfrifon yn deillio o nifer o ffynonellau, gan gynnwys:

- £0.4 miliwn - incwm ychwanegol ar gyfer ardystio grantiau a ddeilliodd o glirio ôl-groniad o hawliadau grant rhai awdurdodau lleol.
- £0.2 miliwn - cydnabyddir incwm am y tâl a godir am yr amser a dreulir yn ymgymryd â gwaith archwilio, sef dwy flwyddyn ariannol fel arfer. Fel y cyfryw, gall incwm ychwanegol godi pan fyddwn yn gwneud mwy o waith archwilio nag a ragwelwyd yn ystod y flwyddyn gyntaf o'r ddwy flwyddyn ariannol (2011-12). Yn sgil hynny, ceir lleihad mewn incwm yn y flwyddyn ariannol ddilynol (2012-13).
- £0.4 miliwn - gwaith ychwanegol nas cynlluniwyd yr oedd yn ofynnol i ni ei wneud neu y cawsom ein comisiynu i'w wneud mewn perthynas â chyrrff archwiliedig. Ymhlith yr enghreifftiau mae Arolygiad Arbennig o Wasanaethau Amddiffyn Plant Cyngor Sir Penfro, gwaith archwilio ychwanegol yng Nghyngor Bwrdeistref Sirol Castell-nedd Port Talbot, Arolygiad Corfforaethol ychwanegol o Gyngor Bwrdeistref Sirol Blaenau Gwent, ac Arolygiad Arbennig o Fwrdd Draenio Mewnol Morfeydd Caldicot a Gwynllŵg.
- £0.1 miliwn - incwm o secondiaid sy'n ymwneud â staff Swyddfa Archwilio Cymru sy'n gweithio gyda chyrrff cyhoeddus eraill.
- £0.1 miliwn - dim ond £0.1 miliwn o'r £0.55 miliwn o incwm atodol a gymeradwywyd gan y Cynulliad Cenedlaethol yn 2011-12 ar gyfer y cynllun Ymadael Gwirfoddol oedd ei angen. Er mai £346,000 oedd cyfanswm cost y cynllun, llwyddwyd i ariannu £246,000 o gyllideb wreiddiol Swyddfa Archwilio Cymru ar gyfer 2011-12.
- £0.2 miliwn - yn deillio o waith ychwanegol a wnaed gan y cwmnïau archwilio a fu'n gwneud gwaith ar ran yr Archwilydd Cyffredinol o dan Gontractau Fframwaith a gymeradwywyd yn 2007

Dyddiad: 26 Medi 2012
Ein cyf: HVT/1726/hcj
Tudalen: 3 o 10

Nis gwelwyd y cyfuniad hwn o ffynonellau incwm ychwanegol o'r blaen ac mae'r sefyllfa'n annhebygol o godi eto yn 2012-13 ac mewn blynyddoedd i ddod. Er enghraifft, roedd cost gwaith archwilio ychwanegol nas cynlluniwyd (trydydd pwynt bwled uchod) £180,000 yn fwy na'r cyfartaledd ar gyfer y tair blynedd flaenorol a, hyd y gwyddom, mae Awdurdodau Lleol bellach wedi clirio eu hól-groniad o hawliadau grant (pwynt bwled cyntaf uchod).

Effeithlonrwydd ac arbedion (£1 filiwn)

Roedd cyllideb 2011-12 yn cynnwys swm o £0.5 miliwn ar gyfer ailstrwythuro'r Grŵp Archwilio Perfformiad. Fodd bynnag, cafodd y gwaith ailstrwythuro ei ohirio tan 2012-13 a chafodd y gofyniad ariannu dilynol effaith ar gyllideb 2012-13. Hefyd, cafwyd amrywiant ffafriol pellach o £0.55 miliwn o ganlyniad i danwariant sylweddol gan ddeiliaid cyllidebau. Mae dadansoddiad o'r tanwariant wedi dangos bod nifer o resymau am hynny, gan gynnwys:

- deiliaid cyllidebau yn ceisio lleihau costau a nodi arbedion effeithlonrwydd, er enghraifft, drwy chwilio am ddarparwyr gwasanaethau rhatach. Un enghraifft o hyn yw'r adran Gwasanaethau Busnes lle cafodd dros £50,000 ei arbed ar amrywiaeth o gontractau yn ymwneud â'r swyddfa;
- newidiadau yn arferion gwaith Swyddfa Archwilio Cymru sydd wedi arwain at lai o wariant, er enghraifft llai o gostau cyfreithiol yn deillio o reoli cyngor cyfreithiol yn ganolog a gohirio gwariant nad yw'n wariant brys, er enghraifft, hyfforddiant a chyfarpar TG.

Datganiad Llywodraethu Blynyddol

Roedd y Datganiad Llywodraethu Blynyddol yn fy Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon yn datgan, fel y nodwyd yn y Datganiad am Reolaeth Fewnol mewn blynyddoedd blaenorol, bod y Pennaeth Archwilio Mewnol wedi dod i'r casgliad bod systemau Swyddfa Archwilio Cymru yn cynnwys trefniadau rheolaeth fewnol a rheoli risg effeithiol. Fodd bynnag, roedd y Pennaeth Archwilio Mewnol wedi nodi gwendidau penodol a sylweddol yn y ffordd roedd rheolaethau mewnol yn gweithredu, a ddangosodd nad oedd systemau yn gweithredu'n effeithiol. Daeth i'r casgliad fod angen i'r rheolwyr fynd i'r afael â'r gwendidau hyn yn gyflym ac yn effeithiol. Yn benodol, nodwyd y canlynol yn y Datganiad:

- mae'n hanfodol datblygu a gwella ymhellach reolaeth ariannol a chyfrifon rheoli;
- mae Swyddfa Archwilio Cymru yn wynebu risg o gael cosbau ariannol am beidio â chydymffurfio â rheoliadau ynglŷn â threth cyflogaeth;
- mae angen adnewyddu polisïau, gweithdrefnau a chanllawiau i staff a'u diweddarau'n gyffredinol yn unol â'r strwythurau llywodraethu a rheoli newydd;
- mae lle i wella'r system o gydymffurfio â gweithdrefnau sy'n llywodraethu contractau a chaffael.

Mae rheolwyr wedi derbyn yr argymhellion a wnaed gan y Pennaeth Archwilio Mewnol ac mae gwaith yn mynd rhagddo i fynd i'r afael â phob un ohonynt. Caiff y cynnydd a wneir ei adrodd i Bwyllgor Archwilio a Rheoli Risg Swyddfa Archwilio Cymru yn chwarterol. Fodd bynnag, roeddwn o'r farn y gallai fod yn ddefnyddiol i'r Pwyllgor pe bawn yn rhoi gwybodaeth gefndirol ychwanegol am bob mater ynghyd â gwybodaeth ychwanegol am y gwaith sy'n cael ei wneud i fynd i'r afael â phob un ohonynt.

Datblygu a gwella ymhellach reolaeth ariannol a chyfrifon rheoli

Yn ystod 2012-13, rydym wedi parhau i wella ein gweithdrefnau rheolaeth ariannol a'n dulliau o gyflwyno adroddiadau ariannol. Yn dilyn ailstrwythuro'r Grŵp Archwilio Perfformiad ym mis Ebrill 2012, mae staff bellach wedi'u dosbarthu i weithio mewn timau llai sy'n gyfrifol am amcangyfrifo swm y gwaith y codir tâl amdano y gellir ei wneud mewn unrhyw gyfnod penodol. Mae hyn wedi arwain at broffilio gwaith archwilio yn fwy cywir ac mae hyn bellach yn cael ei gynnwys yn yr adroddiadau misol a ystyrir gan y Pwyllgor Gweithredol yn fisol. Caiff y wybodaeth hon ei hadrodd i'r Bwrdd Cysgodol hefyd.

Rydym hefyd wedi creu swydd dros dro ychwanegol yn yr Adran Gyllid i wella ymhellach ansawdd ein gwybodaeth am reolaeth ariannol. Er mwyn sicrhau mwy o gysondeb rhwng manylion y prosiectau a gyflawnir sy'n deillio o'n system cofnodi amser, a'n chyfrifon rheoli misol a gynhyrchir gan yr Adran Gyllid, rydym wedi trosglwyddo cyfrifoldeb am gynhyrchu adroddiadau misol y Fframwaith Rheoli Perfformiad Corfforaethol o rannau gweithredol y busnes i'r tîm Cyllid.

Dyddiad: 26 Medi 2012
Ein cyf: HVT/1726/hcj
Tudalen: 5 o 10

Mae Swyddfa Archwilio Cymru yn wynebu risg o gael cosbau ariannol am beidio â chydymffurfio â rheoliadau ynglŷn â threth cyflogaeth

Rwy'n esbonio'n fanylach isod y sefyllfa bresennol o ran materion sy'n ymwneud â threth cyflogaeth.

Mae angen adnewyddu polisiau, gweithdrefnau a chanllawiau i staff a'u diweddarau'n gyffredinol yn unol â'r strwythurau llywodraethu a rheoli newydd

Daeth adolygiad Archwilio Mewnol o weithdrefnau ariannol Swyddfa Archwilio Cymru a gynhaliwyd ym mis Ionawr 2012 i'r casgliad bod nifer o welliannau y gellir eu gwneud i'r gweithdrefnau hynny er mwyn sicrhau y dilynr pob un o egwyddorion Rheoli Arian Cyhoeddus Cymru ac arfer gorau. Yn benodol, argymhellodd yr adroddiad fod angen:

- egluro rolau a chyfrifoldebau staff Swyddfa Archwilio Cymru sydd â chyfrifoldebau ym maes rheolaeth ariannol;
- diweddarau a chymeradwyo Polisiau Ariannol Swyddfa Archwilio Cymru fel Cyfarwyddiadau Ariannol Sefydlog.

Rydym yn adolygu ac yn diweddarau nifer o'n polisiau, hysbysiadau corfforaethol a chodau ac yn eu diweddarau fel Cyfarwyddiadau Ariannol Sefydlog fel y bo angen. Mae'r gwaith hwn yn cymryd yn hirach na'r disgwyl oherwydd yr ansicrwydd ynghylch y ddeddfwriaeth newydd arfaethedig a bydd angen ei adolygu pan gaiff y Bil Archwilio Cyhoeddus (Cymru) drafft ei ddeddfu.

Mae lle i wella'r system o gydymffurfio â gweithdrefnau sy'n llywodraethu contractau a chaffael

Ym mis Ionawr 2012, nododd y Pennaeth Archwilio Mewnol fod angen i ni wella ein gweithdrefnau caffael er mwyn lleihau'r risg o ddiffyg cydymffurfio â phrosesau caffael mewnol a phrosesau caffael yr UE. Aed i'r afael â'r mater hwn bellach.

Nodyn 15: Darpariaeth ar gyfer CThEM (£2,605,000)

Mae'r ddarpariaeth ar gyfer CThEM yn Nodyn 15 i'm cyfrifon yn cynnwys y canlynol:

	£'000
TAW	2,392
Statws cyflogaeth	165
TWE par dau Archwilydd Cyffredinol Cynorthwyol	48
	<hr/>
	2,605

Fel yr amlinellir isod, rydym yn wynebu sawl ansicrwydd o ran treth sy'n deillio o arferion hanesyddol, y mae pob un ohonynt yn dyddio o'r cyfnod pan sefydlwyd Swyddfa Archwilio Cymru yn 2005 a'r trefniadau a etifeddwyd gan ein sefydliadau rhagflaenol. Wrth benderfynu a ddylid cynnwys darpariaeth ar gyfer pob un o'r materion hyn yn y cyfrifon ac, os felly, ar ba lefel, aeth fy staff ati i wneud y canlynol:

- Gwnaethant geisio barn ein cynghorwyr proffesiynol ynghylch a oedd yn briodol, yn eu barn hwy (yn seiliedig ar y ffeithiau a oedd yn hysbys ar y pryd), i gynnwys darpariaethau yn y cyfrifon ac, os felly, ar ba lefel.
- Cafodd y cyngor hwnnw ei adolygu gan fy staff a gytunodd â'r cyngor proffesiynol a roddwyd ac a baratodd bapur briff ar gyfer fy Mhwyllgor Gweithredol yn argymhell y dylai'r cyfrifon gynnwys darpariaethau ar y lefel a argymhellwyd gan y cynghorwyr proffesiynol. Cafodd y cyngor hwn ei ystyried a'i dderbyn gan fy Mhwyllgor Gweithredol.
- Cynhaliodd Cyfarwyddwr y Grŵp Technegol Archwilio Ariannol adolygiad o'r broses a ddilynwyd a pharatodd adroddiad ar gyfer y Pwyllgor Archwilio a Rheoli Risg a ategodd y casgliadau y daethpwyd iddynt gan fy staff wrth baratoi'r cyfrifon.
- Cyflwynwyd briff i'r Pwyllgor Archwilio a Rheoli Risg yn amlinellu'r broses uchod ac yn argymhell y dylwn gymeradwyo'r cyfrifon gyda darpariaethau fel y nodir uchod.
- Drwy lofnodi'r cyfrifon, derbyniais gyngor fy nghynghorwyr proffesiynol, staff, y Pwyllgor Gweithredol a'r Pwyllgor Archwilio a Rheoli Risg y dylid cydnabod darpariaethau o £2,605,000 ar gyfer trethiant.
- Cytunodd fy archwilydd allanol â'r penderfyniad hefyd a cheir tystiolaeth o hyn yn eu llythyr rheoli a'u barn archwilio ddiamod.

Rhoddaf eglurhad o'r cefndir i'r materion hyn isod ond, fel y sylweddolwch, mae'r rhain yn feysydd technegol gymhleth. Mae fy staff wrthi'n cynnal trafodaethau gweithredol ac adeiladol gyda CThEM er mwyn datrys pob un o'r materion hyn yn y ffordd fwyaf costeffeithiol i bwrs y wlad.

Dyddiad: 26 Medi 2012
Ein cyf: HVT/1726/hcj
Tudalen: 7 o 10

Nid yw'n bosibl gwybod yn union faint o adnoddau ac arian parod y gall fod eu hangen arnaf i fodloni'r rhwymedigaethau hyn nes i bob un o'r materion gael eu datrys. Rwyf wedi cynnwys darpariaeth sylweddol yn y cyfrifon ar gyfer 2011-12, ond oherwydd gwahaniaethau amseru rhwng gwneud y ddarpariaeth hon a'r cyfnod pan y gall fod angen i mi fodloni unrhyw rhwymedigaethau, rwyf wedi dychwelyd £1.945 miliwn mewn arian parod i Gronfa Gyfunol Cymru. Os bydd angen talu'r rhwymedigaethau hyn, ac unrhyw rhwymedigaethau ychwanegol, bydd angen i mi wneud hynny drwy gynyddu ffioedd, arian o Gronfa Gyfunol Cymru ac arbedion cost.

TAW (£2,392,000)

Mae hwn yn fater hirsefydlog a nodwyd ym mhob un o bapurau amcangyfrif yr Archwilydd Cyffredinol, ac adroddiadau blynyddol a chyfrifon, ers sefydlu Swyddfa Archwilio Cymru yn 2005. Ceir gohebiaeth sy'n dyddio'n ôl i 9 Medi 2004 sy'n ceisio eglurhad ar y mater hwn.

Mae'r materion yn ddeublyg: statws TAW yr Archwilydd Cyffredinol a statws TAW y gwaith a wneir ar ran yr Archwilydd Cyffredinol

Statws TAW yr Archwilydd Cyffredinol

Mae deddfwriaeth sylfaenol yr UE yn darparu nad yw cyrff "a lywodraethir gan gyfraith gyhoeddus" yn ddarostyngedig i'r un gyfundrefn TAW â sefydliadau eraill. Ni chaiff y ddarpariaeth hon ei hatgynhyrchu'n uniongyrchol mewn deddfwriaeth yn y DU. Yn hytrach, mae deddfwriaeth y DU (Deddf TAW 1994) yn cynnwys y darpariaethau canlynol:

- mae adran 333 yn caniatáu i gyrff sy'n cyflawni swyddogaeth a gyflawnir fel arfer gan gorff llywodraeth leol, ac sydd â'r pŵer i gael eu hariannu'n uniongyrchol o drethiant lleol, adennill TAW ar rai gweithgareddau;
- mae adran 41 yn caniatáu i "adrannau'r llywodraeth" adennill TAW yr aethpwyd iddi mewn amgylchiadau penodol.

Roedd ansicrwydd ynghylch a oedd fy swyddfa yn ddarostyngedig i'r naill ddarpariaeth neu'r llall a cheisiais eglurhad gan CThEM mewn perthynas â'r cwestiwn hwn. Ar 29 Mawrth 2012, cadarnhaodd Uned Bolisi CThEM nad oedd y naill ddarpariaeth na'r llall yn gymwys i mi.

Statws TAW gwaith a wneir ar ran yr Archwilydd Cyffredinol

Ar ôl i'm statws TAW gael ei ddatrys, yr ail gwestiwn sydd angen ei ddatrys yw statws TAW fy ngwaith. Ar ôl sefydlu Swyddfa Archwilio Cymru, parhawyd i gymhwyso triniaeth TAW y Swyddfa Archwilio Genedlaethol a'r Comisiwn Archwilio at ein gwaith. Roedd CThEM yn ymwybodol o'r dull gweithredu a fabwysiadwyd.

Fodd bynnag, mae'n bosibl y gall CThEM ddadlau bod y driniaeth TAW a fabwysiadwyd ar gyfer rhai gweithgareddau yn anghywir ac fy mod wedi adennill gormod o TAW o ganlyniad i hynny. Rwyf wedi cysylltu â CThEM i egluro pam nad wyf o'r farn bod hynny'n wir. Mae a wnelo fy nadleuon â dosbarthiad TAW technegol fy ngwaith ac â'r ffaith fy mod o'r farn bod CThEM yn

Dyddiad: 26 Medi 2012
Ein cyf: HVT/1726/hcj
Tudalen: 8 o 10

ymwybodol o'r driniaeth a fabwysiadwyd a'i fod wedi cymeradwyo'r driniaeth honno ar sawl achlysur.

Statws cyflogaeth (£165,000)

Rydym wedi nodi nifer fach o gontractwyr y credwn y gall CThEM ddadlau y dylid bod wedi'u trin fel rhai hunangyflogedig yn hytrach na rai cyflogedig. Mae hwn yn faes cymhleth o ran deddfwriaeth treth lle cafodd cyfres o brofion cyfraith gwlad eu datblygu dros amser i bennu statws treth unigolion. Yn ein sefyllfa ni, roedd yr unigolion hyn yn aml yn cael eu cyflogi i ymgymryd â darn bach o waith penodol, ond cynyddodd swm y gwaith hwnnw dros amser gan arwain at sefyllfa lle gall eu dosbarthiad treth fod wedi newid o "hunangyflogedig" i "gyflogedig". Rydym wedi cyflwyno gweithdrefnau newydd i atgyfnerthu'r broses o fonitro'r trefniadau hyn, i nodi pryd y gall y cyfryw newid fod ar fin digwydd ac i gymryd camau gweithredu priodol os digwydd hynny. Gall y setliad terfynol â CThEM fod yn is na'r ddarpariaeth o £165,000 gan y gall CThEM fod yn fodlon gwrthbwysu'r dreth a dalwyd gan yr unigolion ar yr incwm hwn yn erbyn rhwymedigaeth Swyddfa Archwilio Cymru.

Trethiant ar dreuliau teithio a chynhaliaeth (£48,000)

Mae natur y gwaith a wneir gan fy staff archwilio yn golygu bod disgwyl iddynt deithio i gyrff archwilledig gwahanol a swyddfeydd gwahanol ledled Cymru. At ddibenion gweithredol, pennir canolfan deithio dybiannol yng Nghymru ar gyfer fy staff a gallant hawlio costau teithio a chynhaliaeth o'r fan honno. Nid ydym yn ad-dalu treuliau teithio ar gyfer siwrneiau rhwng y cartref a'r canolfannau teithio tybiannol hyn.

Yn 2007, cawsom gadarnhad gan CThEM y gallai staff archwilio gael eu "dosbarthu'n ddaearyddol" at ddibenion treth. O ganlyniad i'r statws hwn, gall unrhyw daliadau ar gyfer teithio a chynhaliaeth wrth ymgymryd â siwrneiau busnes gael eu gwneud yn rhydd o dreth ac yswiriant gwladol.

Yn fwy diweddar, mae fy staff wedi bod yn adolygu patrymau teithio pob grŵp o staff. Mae'r adolygiad hwn wedi nodi y gall nifer o grwpiau o staff fod wedi datblygu patrymau gweithio y gall CThEM ddadlau nad ydynt yn bodloni'r meini prawf ar gyfer eu dosbarthu'n ddaearyddol. Yn benodol, mae rhai aelodau o staff, o reidrwydd, yn lleoli eu hunain ar safleoedd cyrff archwilledig am gyfnodau hir o amser (mae canllawiau CThEM yn cynnwys trothwy o 40%) neu'n teithio i safleoedd cyrff archwilledig yn rheolaidd. Gall CThEM ddadlau bod y grwpiau hyn o staff wedi sefydlu lleoliadau gwaith parhaol ar safleoedd y cyrff archwilledig hyn ac y gall rhai staff fod wedi sefydlu dau leoliad gwaith parhaol o'r fath. Pe bai hynny'n wir, byddai CThEM yn debygol o ddadlau y dylai taliadau am siwrneiau i'r safleoedd hynny fod wedi'u trethu.

Rwy'n bwriadu herio'n gadarn unrhyw honiad gan CThEM y dylai'r taliadau treuliau hyn fod wedi'u trethu, gan fod natur ein gwaith yn golygu bod angen i'm staff dreulio cyfnodau hir o amser yn gweithio ar safleoedd cyrff archwilledig. Rwy'n ymwybodol bod cyrff cyhoeddus eraill yng Nghymru ac asiantaeth archwilio arall yn y DU wedi profi anawsterau tebyg.

Ar hyn o bryd, nid yw'n bosibl nodi lefel y rhwymedigaeth a all godi o ganlyniad i'r mater hwn. Rwyf wedi gwneud datgeliad i CThEM yn gofyn iddynt gadarnhau bod y cadarnhad a roddwyd yn 2007 yn ddilys o hyd, ond nid wyf wedi derbyn ymateb i'r ymholiad penodol hwn hyd yn hyn.

Dyddiad: 26 Medi 2012
Ein cyf: HVT/1726/hcj
Tudalen: 9 o 10

Ar sail cyngor proffesiynol, fel yr amlinellir uchod, nid wyf wedi cynnwys unrhyw ddarpariaeth ar gyfer y mater posibl hwn yn fy nghyfrifon.

Fodd bynnag, mae fy nghyfrifon yn cynnwys darpariaeth o £48,000 mewn perthynas â rhwymedigaethau ar gyfer dau o'm Harchwilwyr Cyffredinol Cynorthwyol sydd wedi'u lleoli yng Ngogledd Cymru. Yn dilyn adolygiad penodol o'u patrymau teithio, daethom i'r casgliad y byddai CThEM, fwy na thebyg, yn llwyddo i ddadlau bod gan y ddau ohonynt leoliadau gwaith parhaol yng Nghaerdydd, yn ogystal â'u lleoliadau presennol yn Ewlo ac, o ganlyniad i hynny, bod eu siwrneiau i Gaerdydd a'u gwestai a'u prydau bwyd yno yn drethadwy. Mae Swyddfa Archwilio Cymru yn sefydliad sy'n gweithredu ledled Cymru ac nid wyf o'r farn y dylai fod angen i staff adleoli i Gaerdydd. O ganlyniad, ystyriaf ei bod yn briodol i Swyddfa Archwilio Cymru dalu'r costau treth hyn.

Dyddiad: 26 Medi 2012
Ein cyf: HVT/1726/hcj
Tudalen: 10 o 10

Rheoli arian parod

Mae gennyf dair prif ffynhonnell o arian parod: Cronfa Gyfunol Cymru, ffioedd archwilio a grant Rhaglen Cymru ar gyfer Gwella gan Lywodraeth Cymru. Yn fy marn i, mae'n hanfodol bod y ffrydiau arian parod hyn yn cael eu rheoli ar wahân ac y rhoddir cyfrif amdanynt ar wahân ac nad wyf yn cael fy ngweld, er enghraifft, yn defnyddio ffioedd o gyrff archwiliedig i ariannu'r gwariant a gwmpesir gan fy amcangyfrif. Costau staff yw'r gwariant a ariennir drwy'r amcangyfrif yn bennaf, ac eir i'r costau hyn yn rheolaidd drwy gydol y flwyddyn. O ganlyniad, rwy'n defnyddio arian parod a gymeradwywyd drwy'r broses amcangyfrif mewn rhandaliadau misol rheolaidd.

Ar 31 Mawrth 2012, mae fy nghyfrifon yn dangos bod £6,667,000 o arian parod a bod £1,945,000 ohono'n daladwy i Gronfa Gyfunol Cymru. Mae hyn yn rhoi ffigur arian parod net o £4,722,000. Mae'r ffigur hwn o ran yr arian parod sydd ar gael yn ategu'r balansau canlynol:

- Incwm Gohiriedig - £2,279,000 (ffioedd archwilio a dderbyniwyd gennyf cyn i waith gael ei wneud, o dan drefniadau bilio misol â chyrrff archwiliedig);
- Darpariaethau - £3,839,000 (Nodyn 15).

Caiff y balans incwm gohiriedig ei gefnogi'n llawn gan yr arian parod a ddelir gennyf, ond dim ond rhan o'r darpariaethau a gefnogir gan yr arian parod net sydd ar gael. Adlewyrchir y diffyg hwn yn y diffyg o £1,235.00 yn fy Natganiad o'r Sefyllfa Ariannol ar 31 Mawrth 2012, y mae'n ofynnol i mi ei fantoli gan ystyried un flwyddyn gyda'r llall.

Yn unol â natur darpariaethau, gall gwahaniaethau amseru godi rhwng cydnabod y darpariaethau mewn cyfrifon a'r pwynt lle daw'r arian parod yn daladwy. Roedd y gwahaniaethu amseru hwn rhwng cydnabod y gwariant a thaliad posibl yr arian parod yn ffactor a gyfrannodd at y £1,945,000 o arian parod a dalwyd gennyf i Gronfa Gyfunol Cymru. Os daw'r rhwymedigaethau yn fy nghyfrifon yn daladwy, disgwyliaf y bydd yn rhaid i mi ofyn am arian parod ychwanegol i'm galluogi i setlo'r rhwymedigaethau hynny.

HUW VAUGHAN THOMAS
ARCHWILYDD CYFFREDINOL CYMRU